

Gäller för: Verksamhet Thorax och kardiologi

Giltig från: 2025-05-07

Innehållsansvar: Maya Landenhed Smith, (maysm1), Överläkare

Giltig till: 2027-05-06

Godkänd av: Kristofer Skoglund, (krisk3), Verksamhetschef

Revideringar i denna version

Inga.

Syfte

Rutinen syftar till att ge en enhetlig vård samt dokumentation baserad på kunskap, erfarenhet och forskningsresultat. Att systematisera och effektivisera omvårdnadsarbetet och säkerställa patientens vård och omhändertagande på ett optimalt sätt, samt att förebygga risker och tidigt identifiera brister. Samt underlätta introduktionen av nya medarbetare.

Ansvar

Medicinskt ansvarig sektionschef på enheten är tillsammans med vårdenhetschefen på enheten ansvarig för att rutinen är känd och följs.

Arbetsbeskrivning

ANATOMI

Arteria radialis
Arteria femoralis

INDIKATION

Invasiv tryckmätning
Frekventa blodgasanalyser

MATERIAL

- Rena kompresser
- 2 st artärnålar
- Klorhexidinsprit 5 mg/ml
- NaCl 9 mg/ml 500 ml till övertrycksmanschett
- Tryckset/trevägskran med 10 cm slang
- Förband till venflon ex. IV 3000/ Tegaderm IV
- Elastisk binda

FÖRBEREDELSE

1. Informera patienten.
2. Koppla upp ett tryckset.
3. Koppla 500 ml NaCl 9 mg/ml (märkt med datumförsedd etikett) till trycksetet (även detta datummärkt).
4. Fyll systemet **utan tryck**.
5. När systemet är fyllt sätts påsen med NaCl 9 mg/ml i en övertrycksmanschett.
6. Pumpa upp manschetten till 300 mm Hg. Flusha igenom systemet för att lufta ur.

TILLVÄGÅGÅNGSSÄTT

Handdesinfektion skall alltid utföras före och efter arbete med artärnål, ÄVEN då handskar används.

1. Tvätta insticksstället med klorhexidinsprit 5 mg/ml.
2. Assistera vid inläggning.
3. Fixera noggrant och täck med Tegaderm och elastisk binda. Förbandet ska appliceras så att det inte är kan uppstå några svårigheter att avlägsna, får ej viras.

4. Anslut trycksetet till artärnålen och koppla upp till övervakningsutrustningen. Dra ett slaskrör för att eliminera luft.
5. Ytterförband märks med artärnål med **rött**.
6. Lägg patienten i planläge. Mät ut nolläge mellan patient och tryckdom med vattenpass (5 cm nedanför sternum i axillarlinjen) stäng trevägskran mot patient, öppna mot luft, "nolla".
7. Stäng mot luft och öppna trevägskran mot patienten. Läs av värdet på monitorn.
8. Upprepa steg 6 & 7 vid varje arbetspass början.

SPECIELL OMVÅRDNAD

Inspektion av insticksstället dagligen. Omläggning vid behov.
Kontrollera perifera pulsar dagligen.
Byte av tryckset sker samtidigt som byte av spoldropp.
Datummärk!
Spoldropp bytes när 100 ml återstår eller minst var 4:e dygn.

PROVTAGNING

Dra "slask" i slutet system dvs. backa från tryckdomen med hjälp av sprutan ca halva artärslangen. Spola via övertryckssystem efter provtagning. Använd en Klorhexidinspritindränkt kompress.

AVLÄGSNANDE

Handdesinfektion skall alltid utföras före och efter arbete med artärnål, ÄVEN då handskar används.

Ta bort förbandet. Förbandet ska ha applicerats på ett sätt så att det inte ska uppstå svårigheter att avlägsnas. Vid avlägsnande får förbandet ej klippas med sax då risk finns för att artärkatetern kan skadas eller klippas av.
Tvätta insticksstället med klorhexidinsprit 5 mg/ml.
Dra ut katetern utan att vidröra huden. En kompress trycks omedelbart mot insticksstället. Kontrollera att katetern är hel och oskadd.
Trycket över artären kvarhålls i tio minuter. Sätt tryckförband.
Kontrollera den perifera cirkulationen.
Prov tas eventuellt för odling på kateterspetsen enligt läkarordination
Dokumentera i Melior under infarter/utfarter.

Uppföljning, utvärdering och revision

Avvikelse från rutinen ska dokumenteras i patientjournalen och inträffade negativa händelser ska rapporteras i avvikelssystemet Med Control Pro där aktuell linjechef ansvarar för utredning, åtgärd och uppföljning.

Utvärdering och revidering av rutindokumentet ska ske senast två år efter godkännande. Ansvar för revidering har avd 12-25 rutinansvarig tillsammans med vårdenhetschefen.

Relaterad information

[Vårdhandboken](#)

Dokumentation

Styrande dokument arkiveras i Barium. Redovisande dokument ska hanteras enligt sjukhusets gällande rutiner för arkivering av allmänna handlingar.

Granskare/arbetsgrupp

Inger Bladin, instruktör avd 12-25
Andreas Westerlind VÖL 12-25

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Thorax och kardiologi

Innehållsansvar: Maya Landenhed Smith, (maysm1),
Överläkare

Godkänd av: Kristofer Skoglund, (krisk3), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9777-819499373-260

Version: 7.0

Giltig från: 2025-05-07

Giltig till: 2027-05-06